

Slags Sparsommelighed. Den ene vil jeg kalde den sunde og den anden den usunde. Ved den sunde Sparsommelighed tages der tilbørligt Hensyn til hele Personalet, saa at Tantiemen ikke skal være for nogle enkelte, ikke skal udbetales med store Summer i Tusindvis af Kroner til dem, der i Forvejen have store Lønninger, og slet ikke til de allerdaarligst lønnede. Efter det Princip skaber man en usund Sparsommelighed. Fordeles Tantiemen derimod efter fornuftige og retfærdige Principper, vil den hidrage til at skabe den gode Sparsommelighed, saa at enhver Mand, der er ansat i Banens Tjeneste, vil sige: Her har jeg mit Arbejde, min Pligt og mit Ansvar, jeg betragter Banen som tilhørende mig, Statsbanen er min Bane, og det er den, jeg arbejder med. Det vil skabe sunde og gode Forhold, saa at enhver vil nænsom og agtpaagivende se at udføre sin Tjeneste. Men naar Tantiemen fordeles som nu, skaber det ikke nogen sund Sparsommelighed.

Jeg vil anse det for en usund Sparsommelighed, naar man udslider Materiellet til det yderste. Man hører endog af den Grund om Fare for de rejsendes Liv og Sikkerhed; saa stærkt udnyttedes Materiellet. Jeg vil endvidere betragte det som en usund Sparsommelighed, naar man søger at knibe en stakkels, fattig Femøre paa en Landarbejders Lønning, naar man siger: Vi ville ikke give en Landarbejder samme Løn som en Byarbejder, end ikke for samme Arbejde; kunne vi her spare 5 Øre paa en Landarbejder, er det 50 Øre om Dagen, det tæller til til Tantiembunken. Jeg vil endvidere regne det for en usund Sparsommelighed, naar Statsbanerne, som det i de sidste Dage er oplyst for mig, betale den Mester i Aarhus, som har paataget sig Skrædderarbejdet for dem, 16 Kr. 75 Ø. for at sy en Jakke med Tillæg og Foer, medens det her i København er lykkedes Statsbanerne hos en Skræddermester Schilder at faa det samme Arbejde udført for 12 Kr. 75 Ø., altsaa betydeligt billigere. Hvor er det muligt, at denne Mand kan gøre det saa meget billigere end den jydsk Skræddermester? Jo, han kan gøre det paa den Maade, at han overlader Arbejdet til Smaamestre, som ved Hjælp af Lærlinge og Kvinder, hvem der betales en skandaløs lav Løn, udføre Arbejdet for ham for 7 Kr. pr. Jakke. Men vi vide ogsaa, hvad det er for slet Arbejde, der gøres. Den tariffmæssige Betaling til en Skræddersvend for at sy en Jakke til en Jernbanearbejder er

10 Kr. 25 Ø., men denne Mester kan altsaa paatage sig det for en betydeligt mindre Sum end den Skrædderløn, der betales i Aarhus. Det er en usund Konkurrence. Statsbanerne spare altsaa paa de 11,000 Jakker, som Skræddermester Schilder har leveret, 4,400 Kr., det gaar ind i Tantiembunken, den bliver saa meget des større. Men jeg synes, at de Penge, der erhverves ad den Vej, ere fedtede Penge. Statsbanerne burde byde en tariffmæssig Betaling, saa at de Skræddermestre, den overdrager Arbejde, kunne betale samme Løn som andre Skræddermestre til deres Syende. Paa den anden Maade skabes der kun en usund Sparsommelighed. Paa den Maade forøges det store Tantiemebeløb. Derfor var det, jeg ønskede, at netop den øverste Ledelse ikke skulde være afhængig af Tantiemebeløbets Størrelse, men skulde have det, den skal have, ad andre Veje.

Jeg omtalte ogsaa et Spørgsmaal om et Fridøgn. Det rørte den højtærede Minister slet ikke ved. For den højtærede Minister er Spørgsmaalet om et Fridøgn et Pengespørgsmaal, for mig staar det som et Spørgsmaal om en Menneskeret. Disse Banefunktionærer, der kun have 26 Fridøgn om Aaret, have samme Ret som enhver af os andre til at have en Hviledag, et Fridøgn, men Ministeren kommer straks og siger, at det koster 1 Mill. Kr. Vi have her igen det samme, at Sagen skal ses og bliver set fra Tantiemesynspunktet. Naturligvis, dette Fridøgn vil jo betyde, at Tantiemen gaar betydeligt ned. Det ser man paa, og saa lader man Menneskeretten ude af Betragtning.

Jeg skal saa henvende nogle Ord til den ærede Ordfører. Det ærede Medlem for Rønne (Blem) har jo den Skik at møde op med en uhyre lang Række Tal. Disse Tal fremsættes saa lavmælt og saa hurtigt, at intet Menneske kan følge dem. Derved har den ærede Ordfører en uhyre Fordel. Thi nærmere eftergaa hans Tal kan man ikke, før de foreligge trykte. Men saa vidt jeg har opfattet disse Tal, forekommer det mig, at hans Beregninger og Sammenligninger ere fuldstændig splittergale. De hvile paa et rent forkert Grundlag. Jeg skal paavise dette paa et Punkt. Det ærede Medlem havde regnet ud, hvor meget en Funktionær i 12te Lønningsklasse tjener i 12 Aar, og hvor meget han tjener i 20 Aar, og sammenlignede det saa med et københavnsk Postbuds Løn, men en saadan Sammenligning kan jo slet ikke foretages, den er jo fuld-